

WOJCIECH STEPANIUK
POLSKI PRZEMYSŁ

KONFERENCJA „STRATY W SYSTEMIE ENERGETYCZNYM – PROBLEMY, ZAPOBIEGANIE, DOŚWIADCZENIA” – PODSUMOWANIE

Straty energetyczne to problem dla wielu przedsiębiorstw działających w tej dziedzinie przemysłu. Te próbowano rozwiązać w Opolu 29 lutego. Tego dnia w Hotelu Mercure odbyła się konferencja zorganizowana przez Zespół Center for Business Education. Podczas wydarzenia szerokie grono przedstawicieli branży energetycznej, sektora naukowego oraz organizacji samorządowych dyskutowało na temat możliwości i perspektyw rozwiązania problemu branży energetycznej, a mianowicie – strat energii.

O stratach w energetyce

Rolę moderatora całej dyskusji pełnił prof. Waldemar Skomudek – przedstawiciel Politechniki Opolskiej. On też wygłosił pierwszy wykład pod tytułem „Straty w systemie energetycznym i ich wpływ na efektywność energetyczną”. W swoim referacie profesor zanalizował sposób konfrontacji technologii wytórczych i inwestycji sieciowych na ograniczenie strat energii. Zaakcentował znaczenie smart gridu, decentralizacji systemu wytwarzania oraz po-

łączeń transgranicznych. – Efektywność energetyczną należy rozpatrywać również z pozycji interesantów. W związku z tym należy zareagować w obszarze modyfikacji rozwiązań taryfowych – mówił.

Ekspert wnikliwie podsumował wyniki badań i poszczególnych statystyk dotyczących różnic bilansowych w sieci elektroenergetycznej.

Drugi z ekspertów, profesor Jan Popczyk – przedstawiciel Politechniki Śląskiej –

starał się odpowiedzieć na pytanie dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Punktem wyjścia była analiza procesu budowania systemowej nieefektywności elektroenergetyki w Polsce w ciągu ostatnich 15 lat. Wymienił kontrakty długoterminowe, ogromne koszty pakietów socjalnych blokujących dopływ innowacyjnych kadr do skonsolidowanych przedsiębiorstw, transfer środków przeznaczonych na rozwój OZE/URE do energetyki WEK, rządową prywatyzację, a także kwestię derogacji. Jako środek

na rozwiązanie tytułowego problemu, profesor zaproponował wyjście z nieefektywnych systemów wsparcia, pobudzenie rozwoju technologii innowacyjnych i wychodzenie ze wsparcia pozarynkowego. Na problem strat z perspektywy otoczenia regulacyjnego spojrzeli także byli prezes Urzędu Regulacji Energetyki – dr Mariusz Swora, obecny pracownik naukowy i wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na podstawie konkretnych przepisów przedstawił prawne instrumenty regulacji jakościowej. Zanalizował braki systemowe i wskazał, gdzie polskie ustawodawstwo nie dotrzymuje kroku oczekiwaniom uczestników rynku.

Kolejnym prelegentem był Krzysztof Lipko, zastępca dyrektora Departamentu Usług Operatorskich PSE Operator SA. W swojej prezentacji „Straty w systemie przesyłowym” scharakteryzował problemy, z jakimi zmagają się operatorzy, oraz wysiłki, jakie podejmują, aby w swojej działalności ograniczyć straty do minimum. Mowa była między innymi o czynnikach wpływających na straty w systemie przesyłu, prognozowaniu działania układu w zależności od sezonu, mocach zainstalowanych statystycznych urządzeń kompensacji mocy biernej KSE, monitorowaniu poboru mocy biernej przez spółki dystrybucyjne, a także zakupie energii elektrycznej na pokrywanie strat powstałych w sieci.

Kolejny ekspert, Artur Różycki, prezes Zarządu Enea Operator Sp. z o.o., swoim wystąpieniem otworzył II blok tematyczny o nazwie „Zarządzanie ryzykiem strat: ana-

lizy, prognozowanie, zapobieganie, technologie”. Na podstawie reprezentowanej przez siebie spółki omówił „Optymalizację różnicy bilansowej w elektroenergetycznym przedsiębiorstwie sieciowym”. Prelegent podkreślił, że podstawą ograniczania wszelkich strat, zarówno handlowych, jak i technicznych, winno być przeprowadzenie analizy ekonomicznej i określenie możliwości technicznych. Dopiero wtedy, w uzasadnionych przypadkach, można prowadzić konkretne działania.

Drugim wykładowcą bloku II był ekspert niezależny Piotr Kukurba. Zanalizował on temat, konfrontując go z możliwością wykorzystania smart meteringu. Podkreślone zostały korzyści wynikające z zastosowania wspomnianych technologii, m.in. możliwość sterowania obciążeniami pomiędzy różnymi porami doby oraz pomiędzy różnymi dniami tygodnia. Jednocześnie ekspert wskazał, że korzyści zastosowania smart meteringu są osiągalne dla odbiorców przemysłowych, natomiast w przypadku odbiorcy indywidualnego – wręcz wątpliwe. Według Kukurby głównym problemem klientów indywidualnych jest przede wszystkim jakość energii elektrycznej oraz brak przejrzystości rachunków wystawianych przez dostawców. Ekspert omówił także problem z perspektywy operatora, sugerując w podsumowaniu możliwe scenariusze inwestowania oraz najważniejsze problemy, jakimi powinny zająć się firmy dystrybucyjne.

Drugi ekspert technologiczny konferencji – firma LOGSTOR Detect – zaprezentował uczestnikom system rur Axial Conti Logstor oraz jego aspekty techniczne i ekonomiczne. Referował Ireneusz Iwko – główny specjalista ds. rurociągów preizolowanych. Ekspert zapoznał uczestników konferencji zarówno z procesem produkcji rur preizolowanych, jak i z zaletami w zastosowaniu wspomnianych w porównaniu z rurami tradycyjnymi. Zalety rozwiązań zaproponowanych przez Logstor Sp. z o.o. to m.in.: eliminacja zjawiska dyfuzji poprzez zastosowanie rur z barierą antydyfuzyjną, ograniczenie zjawiska ucieczki gazów o niskim współczynniku przewodzenia ciepła, stała wartość jednostkowych strat ciepła rur w trakcie eksploatacji oraz eliminacja zjawiska dyfuzji tlenu do izolacji poprzez zastosowanie folii PE-Al-PE. Prelegent podkreślił problem strat ciepła oraz konieczność redukcji emisji CO₂. W obszernej prezentacji przedstawił konkretną symulację kosztów z podziałem na okres roku, pięciu, a nawet trzydziestu lat eksploatacji produktu.

Kolejny referat wygłosił z ramienia Energetyki Ciepłej Opolszczyzny SA Alfred Goluzda z Działu Planowania i Monitoringu Operacyjnego. Omówił on „Straty ciepła w procesie dystrybucji i przesyłu oraz spo-

soby ich optymalizacji na przykładzie miejskiego systemu ciepłowniczego w Opolu”. Prezentację rozpoczął określając potencjał techniczny Grupy ECO, a także statystyki dotyczące relacji produkcji do sprzedaży na przełomie ostatnich 5 lat. Następnie omówione zostały rodzaje strat, jakie ma ECO SA, oraz wysiłki, jakie podejmuje firma, aby im zapobiec. Omówiono nie tylko straty ciepła, ale także problem ubytku wody sieciowej w opolskim systemie ciepłowniczym.

Przedostatnią prelekcję wygłosił kolejny przedstawiciel sektora ciepłowniczego, tym razem reprezentujący Belchatów – Paweł Uznański – wiceprezes Zarządu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Omówił on zarówno potencjał techniczny belchatowskiego systemu ciepłowniczego, jak i modernizację i rozwój systemu. Jako przyczynę strat w Belchatowie, ekspert wymienił między innymi brak własnego źródła ciepła na terenie dystrybucji, długość sieci pomiędzy układem pomiarowym dostawcy a pierwszym i ostatnim odbiorcą na terenie miasta, bardzo duże rozproszenie odbiorców dla ok. 50% długości sieci oraz niski wskaźnik obciążenia sieci – poniżej 1 MW/km sieci. Ekspert przedstawił dane techniczne dotyczące poszczególnych okresów funkcjonowania PEC-u. W podsumowaniu prezentacji został przedstawiony projekt realizowany przez Belchatów „Przebudowa i modernizacja osiedlowych sieci ciepłowniczych”, w którego zakres i wnioski o dofinansowanie wchodzi 25 zadań sieciowych. Uznański przedstawił założenia projektu oraz jego kolejne etapy realizacji.

Konferencję zakończyło wystąpienie Sylwestra Szczensnowicza, który jako członek Biura Handlu Energią Elektryczną z Wydziału Zakupu Taryfowego i Rozliczeń Bilansowych reprezentował firmę PKP Energetyka SA. Szczensnowicz zapoznał uczestników z problemem „Strat i różnic bilansujących w rozliczeniach”. Swój referat rozpoczął od analizy podstaw prawnych rozliczania strat. Powołując się na konkretne zapisy, między innymi na Rozporządzenie „systemowe”, rozporządzenie „taryfowe”, Ustawę Prawo Energetyczne oraz Ustawę KDT, wskazał gdzie mamy do czynienia z brakiem faktycznego odniesienia do zagadnienia strat oraz gdzie znajdują się główne uchybienia regulatora, który nie uwzględnił problemów podmiotów zajmujących się handlem. Następnie wskazał na straty w rozliczeniach pomiędzy OSD i odbiorcą. – Mając na uwadze jednakową stawkę opłaty jakościowej dla wszystkich grup taryfowych oraz obiektów w rozliczeniach pomiędzy OSDn i OSDp można zastosować jedno oświadczenie i jedną fakturę VAT za opłatę jakościową dla wszystkich obiektów łącznie – mówił. ■